

OECD Raporunda Ülkemizin “En”leri

Elif AY

Globalleşen dünyamızda ülkemizin geleceği açısından doğru stratejiler belirlememiz için Türkiye'nin diğer ülkeler arasındaki yerini görmemizde fayda var.

Bu kapsamda, **Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı**'nın (Organisation for Economic Co-operation and Development - OECD) her yıl hazırladığı raporlar, 30 üye ülke arasında,

- Demografi
- Sağlık
- Eğitim
- İstihdam
- Ekonomi
- Bilim ve Teknoloji
- Çevre
- Enerji
- Finans
- Uluslar arası Ticaret ve Yatırım

konu başlıkları altında değerlendirme imkanı sunarak bize ışık tutmaktadır.

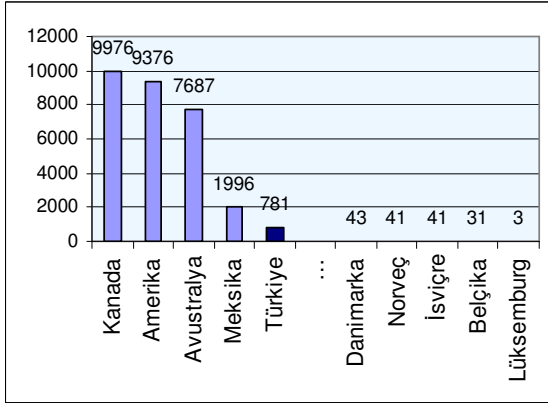
Teşkilata üye ülkeleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- Almanya
- Amerika
- Avustralya
- Avusturya
- Belçika
- Çek Cumhuriyeti
- Danimarka
- Finlandiya
- Fransa
- Hollanda
- İngiltere
- İrlanda
- İspanya
- İsveç
- İsviçre
- İtalya
- İzlanda
- Japonya
- Kanada
- Kore
- Lüksemburg
- Macaristan
- Meksika
- Norveç
- Polonya
- Portekiz
- Slovak Cumhuriyeti
- Türkiye
- Yeni Zelanda
- Yunanistan

OECD'nin en son yayınladığı “**Sayılarla OECD 2006–2007 (OECD in Figures 2006–2007)**” raporundaki verileri temel kaynak olarak alan bu çalışmada, raporun sırasıyla “**Demografi, Sağlık, ve Eğitim**” konu başlıklarını içeren güncel bir derlemesi sunuluyor.

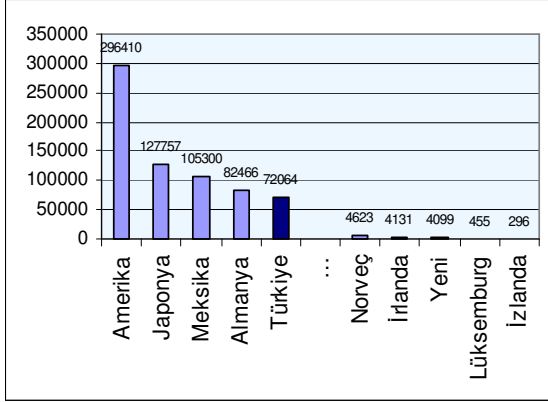
1. Demografi

Şekil 1: Yüzölçümü (1000 km²)

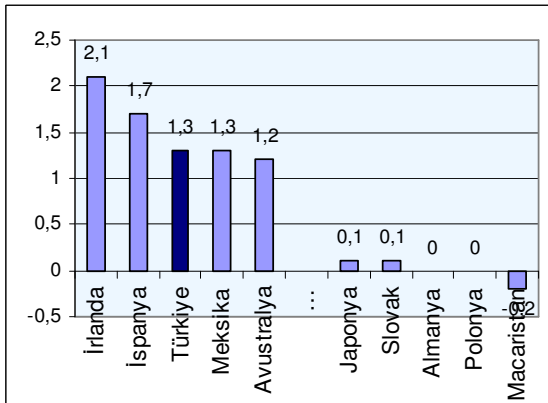
OECD ülkeleri arasında Türkiye yüzölçümü bakımından Kanada, Amerika, Avustralya ve Meksika'nın ardından 781 bin km² yüzölçümü ile 5. sırada yer alıyor. Son beşin içinde ise sırasıyla, Danimarka, Norveç, İsviçre, Belçika ve Lüksemburg bulunuyor.

Şekil 2: Toplam Nüfus (1.000 kişi)

2005 yılı verilerine göre, toplam nüfus sıralamasında da ülkemiz 5. sırayı koruyor. Ancak, bu kez ilk dörtte sırasıyla Amerika, Japonya, Meksika ve Almanya bulunuyor. İzlanda ise 296 bin nüfusu ile sonuncu durumda.

Şekil 3: Yıllık Nüfus Artış Oranı (2004-2005 yılları arası, yüzde değişimi)

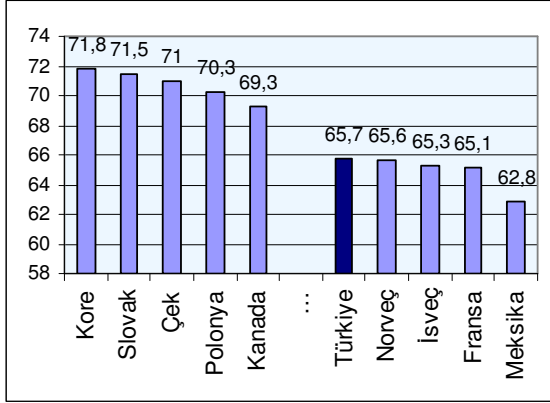

Ayrıca; Türkiye, İrlanda ve İspanya ile birlikte en yüksek yıllık nüfus artış oranına sahip 3 OECD ülkesi arasında yer alıyor. Macaristan ise nüfusunda yüzde 0,2 oranında azalma ile sonuncu oldu.

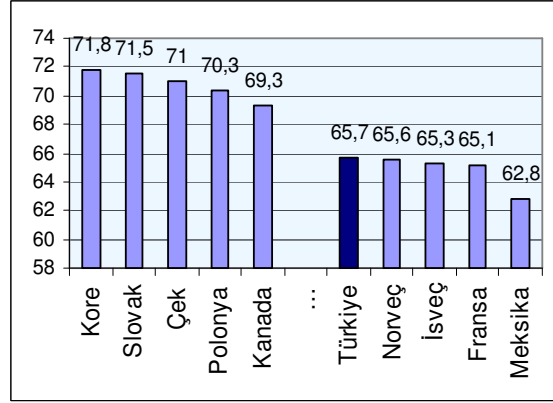
Raporda değinilen diğer bir konu ise ülkemiz açısından en büyük avantajlardan biri olan genç nüfus oranı.

Türkiye, OECD ülkeleri arasında 15 yaş altı en yüksek nüfus oranına sahip ikinci, 15-64 yaş arası en düşük nüfus oranına sahip beşinci ve 64 yaş üzerinde nüfus oranı ile sonuncu ülkesi konumunda yer alıyor.

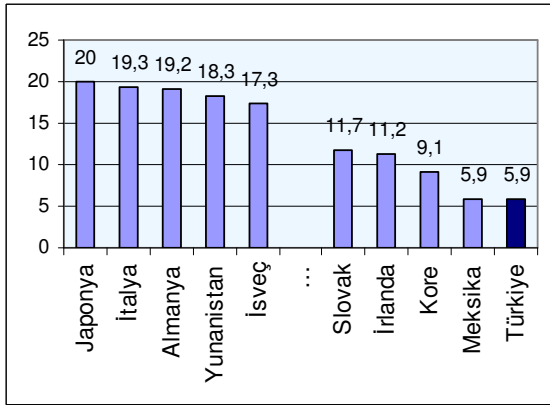
Şekil 4: 15 Yaş Altı Nüfus Oranı (yüzde)

Şekil 5: 15-64 Yaş Arası Nüfus Oranı (yüzde)

Şekil 6: 64 Yaş Üzeri Nüfus Oranı (yüzde)

Başka bir ifadeyle, toplam nüfusumuzun yüzde 28,4'ü 15 yaşın altında, yüzde 65,7'si 15-64 yaş arasında, yüzde 5,9'u 64 yaşın üzerinde bulunuyor.

2. Sağlık

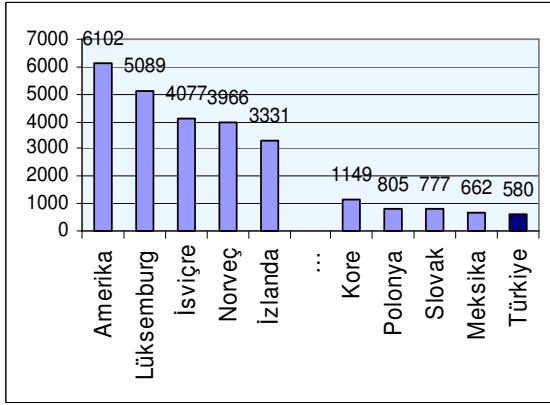
Sağlık sektörünün, her geçen gün daha fazla önem kazandığı hiç şüphesiz. Buna paralel olarak da OECD ülkelerinde son 10 yılda sağlık harcamalarında artış gözlemlendi.

Ülkelerin tümünde sağlık harcamaları, genel ekonomik büyümeden daha hızlı bir artış göstermekle birlikte en belirgin artış ise ülkemizde görüldü.

1995 yılında GSYH'nın yüzde 3,4'ünü sağlık harcamalarına ayırarak listenin sonunda yer alan Türkiye, 2004 yılında ise yüzde 7,7 oran ile 23. sıraya yükseldi.

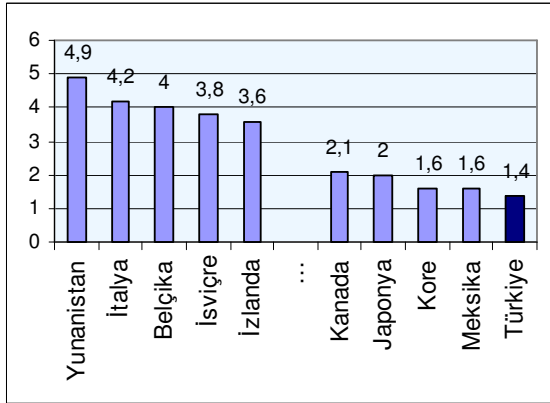
GSYH içindeki pay olarak en yüksek sağlık harcamaları bakımından 2004 yılında yüzde 15,3 ile ABD'nin ardından, sırasıyla İsveç ve Almanya geliyor.

Şekil 7: Kişi Başına Düşen Sağlık Harcamaları (\$)

Kişi başına düşen GSYH'nın veya yaşlı nüfus oranının yüksek olması, kişi başına sağlık harcamalarının artmasının başlıca nedenleri olarak sayılabilir. Türkiye'yi mercek altına aldığımızda, kişi başına düşen düşük GSYH oranımızı ve genç nüfusumuzu düşündüğümüzde sağlık harcamalarına az para harcamamız hiç de şaşırtıcı değil. Ülkemiz 2004 yılı verilerine göre kişi başına sağlık harcamalarında \$580 ile sonuncu oldu.

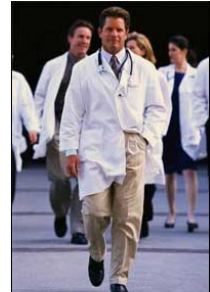
Şekil 8: Doktor Sayısı (Her 1.000 kişi başına)

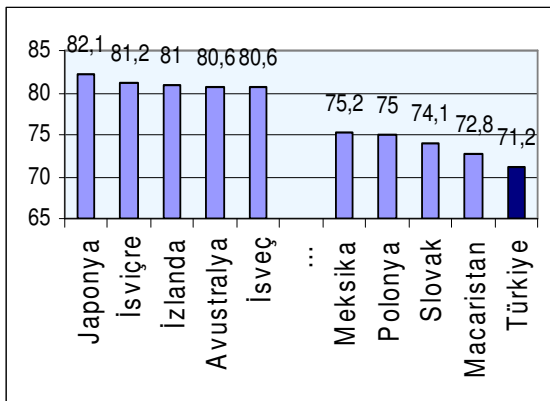
Doktor eksikliği duyulması birçok OECD ülkesinde olduğu gibi ülkemiz için de önemli sorunlardan birisidir.

Ülkemiz, doktorlarımıza uygulanan düşük ücret ve ağır çalışma şartları nedeniyle her 1.000 kişiye 2'den az pratisyen doktor sayısı ile listenin sonunda yer aldı. Komşumuz Yunanistan'da ise bu sayı yaklaşık 5 olarak gerçekleşti.

Doktor eksikliğinin yanı sıra ülkemizde tanı ya da tedavi cihazlarının eksikliği de hissedilmektedir. MRI (Manyetik Rezonans Görüntüleme) gibi tanı teknolojilerinin mevcudiyeti ülkemizde son 10 yılda 5 kat artmıştır. 1995 yılında her 1 milyon kişiye sadece 0,6 cihaz sayısı sonuncu olan ülkemiz 2004 yılında 3 cihaz sayısı ile 24. sıraya yükseldi.

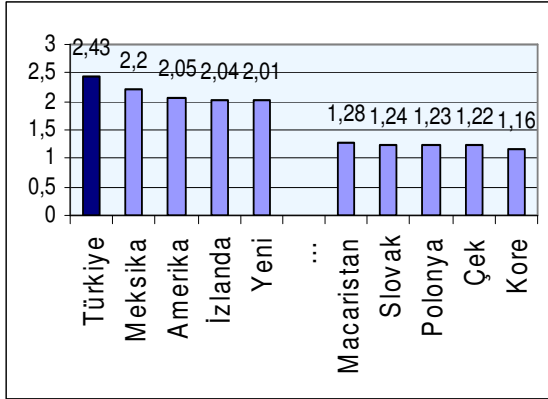

Şekil 9: Ortalama İnsan Ömrü (Yıl)

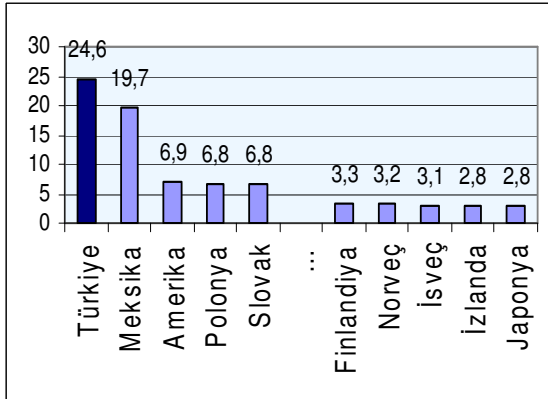
Yaşam standartlarının yükselmesi ve sağlık hizmetlerinden yararlanma konusunda kaydedilen gelişmeler sayesinde son 10 yıl içerisinde tüm OECD ülkelerinde ortalama insan ömründe dikkate değer bir yükselme kaydedildi. 1995 yılında 67,9 yıl olan ülkemiz insanının ortalama ömrü 2004 yılında 71,2 yıla ulaştı. Ancak hala OECD liginde sonunculğunu sürdürüyor. 2004 yılında Japonya tüm nüfus için 82,1 yıl ile en yüksek ortalama insan ömrüne sahip olup, onu İsviçre, İzlanda, Avustralya ve İsveç izledi.

Şekil 10: Doğurganlık Oranı (Doğurma çağındaki kadın başına)

OECD uzmanlarına göre doğurganlık oranı 2.1 olduğunda istikrarlı kabul ediliyor. Bu oranın altında ülkelerin nüfusu açık göçle kapatılmadığı durumlarda ise azalıyor. OECD ülkelerinden sadece Türkiye ve Meksika'da bu oran aşılmış durumda. Türk kadını başına 2.43 çocuk sayısı ile ülkemiz, ardından 2.2 çocuk sayısı ile Meksika geliyor.

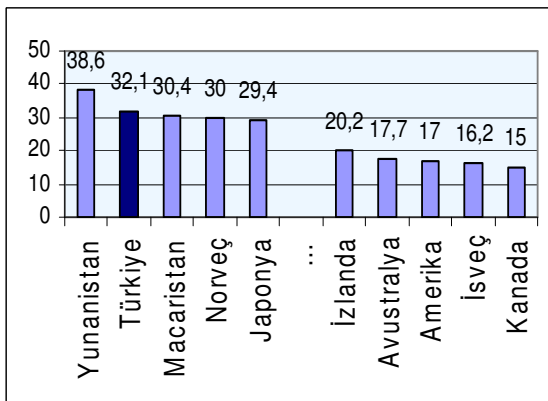
Şekil 11: Bebek Ölüm Oranı (Her 1.000 canlı doğum başına)

Sosyal gelişmelerin yanı sıra, çocuk aşılarından yararlanma dahil, doğum sonrası sağlık hizmetlerindeki düzeltilmeler sayesinde, son 10 yılda çoğu OECD ülkesinde bebek ölüm oranlarında büyük düşüşler sağlandı. 1995 yılında her 1000 bebekten 43 tanesi hayatını kaybettiği kaydedildi. 2004 yılında bu sayı yaklaşık 24 olarak gerçekleşse de Türkiye ne yazık ki en fazla bebek ölümü gerçekleştiren ülke oldu. Diğer taraftan, en düşük bebek ölüm

oranlarına sahip ülkeler arasında Japonya başta olmak üzere İzlanda, İsveç, Norveç ve Finlandiya yer alıyor.

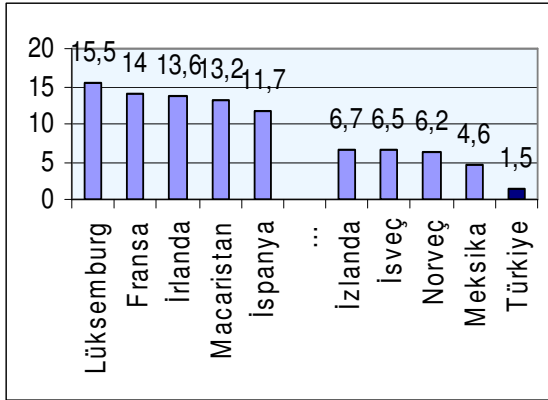
Şekil 12: Her Gün Sigara İçenlerin Oranı (yüzde)

Son 10 yıl içerisinde her gün sigara içenlerin toplam nüfusa oranı, OECD ülkelerinin çoğunda git gide düşüş gösterdi. Bu düşüş, kamuoyunu bilinçlendirme kampanyaları, reklam yasaları ve vergilerin artırılması yoluyla tütün tüketiminin azaltılmasını amaçlayan politikalarla bağlanabilir. Ülkemizde bu oran 1990'ların başlarında yüzde 43'ün üzerinde iken, 2004 yılında yüzde 32'ye düşmüş durumda. Öte yandan, Yunanistan'da 1990-2004 yılları arasında sigara

tüketiminin artmasına tanık olundu.

Şekil 13: Yetişkin kişi başına düşen alkol tüketimi (litre)

Sigara tüketim oranının aksine yetişkin başına düşen alkol tüketim oranı OECD ülkelerinin çoğunda artış gösterdi. Dolayısıyla, alkol tüketiminin azaltılmasına yönelik uygulanan reklam sınırlamaları, yüksek vergi oranları gibi kampanyaların yetersiz kaldığı görülüyor. Ülkemizde de son yıllarda yetişkin kişi başına düşen alkol tüketim oranı bir miktar artsa da OECD ülkeleri arasında 1,5 litre ile en az alkol tüketen toplum olarak yer alıyoruz. Ölçeğin üst ucundaki Lüksemburg'da ise yetişkinler

ortalama 15,5 litre alkol tüketiyor. Ayrıca, geleneksel şarap üreticisi ülkelerden Fransa ikinci sırada bulunuyor.

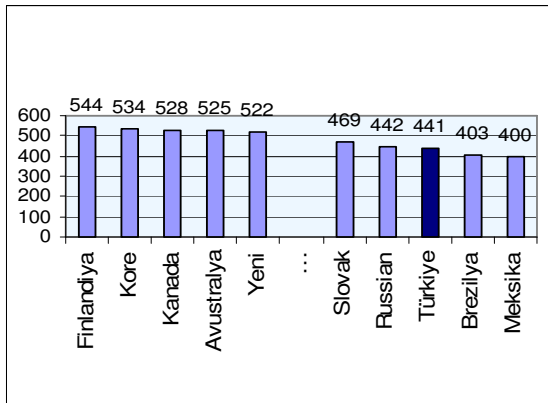
3. Eğitim

2003 yılında OECD ülkelerindeki öğrencilerin okuma, matematik ve fen alanlarındaki başarı düzeyleri bakımından Finlandiyalı öğrenciler, yıldızlı pekiyi kimseye kaptırmadı. Türk öğrencileri ise ne yazık ki sınıfta kaldı. Tüm alanlarda, Türkiye'nin yanı sıra Brezilya ve Meksika en düşük başarı oranı sergiledi.

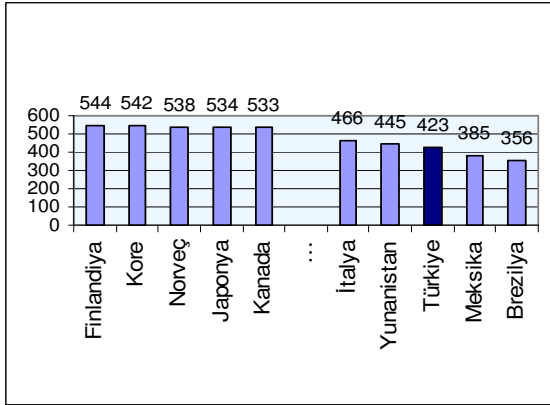
Bu verileri dikkate alıp, yaşlı OECD nüfusu karşısında bizim için büyük bir avantaj olan genç nüfusumuzu toplumumuz için faydalı olacak şekilde değerlendirmeli, gençlerimizin eğitimine önem vermeliyiz. Aksi takdirde, unutmamalıyız ki avantaj olarak sayılan bu durumun yaratacağı olumsuz sonuçlara katlanmamız gerekiyor.

Şekil 14: Öğrencilerin Okuma Alanında Ortalama Başarı Düzeyi

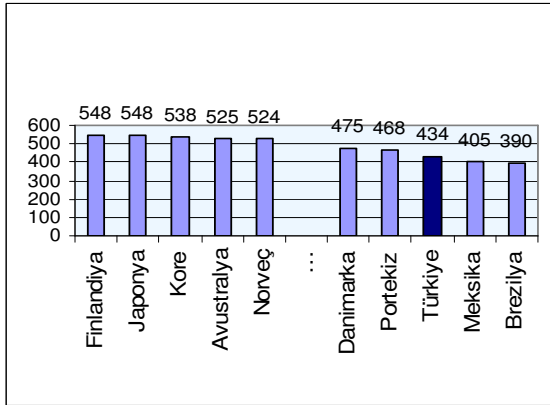
Okuma alanında öğrencilerini iyi yetiştirmiş OECD ülkeleri sırasıyla Finlandiya, Kore, Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda şeklinde sıralanabilir. Öte yandan, ülkemizin de içinde bulunduğu en başarısız 5 OECD ülkesi Slovak Cumhuriyeti, Rusya, Brezilya ve Meksika'dır.

Şekil 15: Öğrencilerin Matematik Alanında Ortalama Başarı Düzeyi

Matematik alanında başarılı olan ilk 5 OECD ülkesi sırasıyla Finlandiya, Kore, Norveç, Japonya ve Kanada şeklinde gerçekleşti. Diğer taraftan, İtalyan ve Yunan öğrenciler de başarısız öğrenciler arasında yerini aldı.

Şekil 16: Öğrencilerin Fen Alanında Ortalama Başarı Düzeyi

Finlandiya, Japonya, Kore, Avustralya ve Norveç öğrencilerinin fen alanındaki başarılarıyla övünebilecek 5 OECD ülkesi olarak sıralanabilir.

Ayrıca, Japon ve Finlandyalı öğrencilerin fen alanında birinciliği paylaşması dikkat çekiyor. Ülkemiz ise diğer alanlarda olduğu gibi fen alanında da öğrencileri en başarısız üçüncü ülke.

Sonuç olarak; bu yazıda da görüldüğü gibi, “**Sayılarla OECD 2006–2007**” raporu neticesinde altı çizilmesi gereken en önemli husus, ülkemizin çeşitli konularda yapılan değerlendirmelerin sonucunda çoğunlukla orta sıralarda değil de uçlarda yer alması.

Bir başka ifadeyle, raporda yer alan Türkiye'nin de dâhil olduğu 303 kıyaslamanın 69 tanesinde ülkemiz listenin **EN ÜSTTEN İLK 5'i**, 90 tanesinde ise listenin **EN ALTTAN İLK 5'i** içinde bulunuyor.

Kaynaklar:

- “OECD in Figures 2006–2007” Raporu,
http://www.oecd.org/document/43/0,2340,en_2649_201185_37806443_1_1_1_1,00.html